

ГЕППЕНЕР Микола Володимирович (14. 09. 1901, м. Кронштадт, нині Ленінгр. обл., РФ — 17. 10. 1971, Київ) — архівіст, археограф, славіст. Закін. літ. факультет Київ. ІНО (1924) та аспірантуру Всенар. б-ки України (1930), де працював у 1927–38 (нині НБУВ): ст. бібліотекар, в. о. завідувача відділу рукописів; 1938–41 — науковий співробітник відділу історії давньої укр. літ-ри Інституту літ-ри ім. Т. Шевченка (Київ). У 1941 захистив кандидат. дис. «Повісті про Троянську війну в літературі східних слов'ян XV– XVI ст.». Під час нім. окупації Києва працював у Крайовій б-ці при міській управі. Наприкінці вересня 1943 супроводжував транспорт київ. архів. матеріалів 16–18 ст. (фонди ЦДІА України) та рідкіс. бібліотеч. фондів Всенар. б-ки України спочатку до м. Кам'янець-Подільський (нині Хмельн. обл.), згодом — до с. Триїсти (Чехія), де німці сконцентрували найціннішу частину укр. архівів, а у лютому 1945 сприяв їх поверненню. 1945–47, 1956– 64 та 1968–71 — молодший науковий співробітник, зав. б-ки Київ. НДІ ортопедії; 1948–56 — бібліограф б-к стоматол. та мед. інститутів. Проводив археогр. і палеогр. дослідження слов'ян. та укр. рукопис. книг 11–14 ст.; давніх укр. й білорус. літ-р; бібліографії слов'ян. рукопис. книг і стародруків; переклад. пам'яток укр. літ-ри 14–15 ст. Під час 2-ї світової війни сприяв

урядуванню книжк. і рукопис. зібрань установ АН УРСР і Наркомосу, приват. б-к та архівів укр. вчених і письменників, зокрема П. Попова, М. Холодного, О. Богомольця, Н. Медведєвої, С. Серенсена, І. Ле, В. Сосюри, А. Малишка, Н. Рибак, П. Тичини, М. Рильського, С. Шелухіна, які після війни були повернуті власникам.

Основні праці

До історії старої повісті: «Стефаній та Іхніал» за рукописом Всенародної бібліотеки України в Києві // Зап. Істор.-філол. відділу ВУАН. 1927. Кн. 2; К истории перевода о Трое Гвидо де Колумна // Сб. статей, посвящ. академик А. Орлову. Ленинград, 1934; Відділ рукописів бібліотеки Академії наук УРСР // Вісті АН УРСР. 1937. № 1; Рукописна спадщина Т. Г. Шевченка // Пам'яті Т. Г. Шевченка: Ювілей. зб. АН УРСР. К., 1939; Слов'янські рукописи 11–14 ст. К., 1968.

Рекомендована література

1. Дубровіна Л. М. В. Геппенер – український архівіст і палеограф та його архівні матеріали у фондах ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН України // Укр. археогр. щоріч. К., 1993. Вип. 2.

Л. А. Дубровіна

Бібліографічний опис:

Геппенер Микола Володимирович / Л. А. Дубровіна // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-29176>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).